

OPSAMLING, WORKSHOP OM

RESTAURATIONS- OG NATTELIVSPLAN 2025

APRIL 2025



INTRODUKTION

I foråret 2025 er udkast til Københavns Kommunes Restaurations- og Nattelivsplan 2025 i offentlig høring. Planen udgør et forslag til rammen for Kultur- og Fritidsforvaltningen samt Teknik- og Miljøforvaltningens arbejde med det københavnske restaurations- og natteliv i perioden 2026-2029.

I forbindelse med den offentlige høringsproces har forvaltningerne samt det kommunalt udpegede Nattelivsudvalg afholdt en workshop for relevante aktører. Her var både repræsentanter for lokaludvalg, beboerforeninger, grundejere, civilsamfundsorganisationer, restaurations- og nattelivsbranchen, kulturlivet samt myndigheder inviteret til den fælles dialog om planens vision og konkrete fokusområder og indsatser.

Dette dokument samler op på de input, som deltagerne gav til workshoppen. Opsamlingen er således kun et udtryk for, hvad de fremmødte deltagere på workshoppen fremsatte af synspunkter, holdninger og idéer, og skal betragtes som et bidrag blandt mange i den samlede dialog- og høringsproces.

PROCES

Workshoppen blev afholdt d. 9. april 2025 fra 17-19.

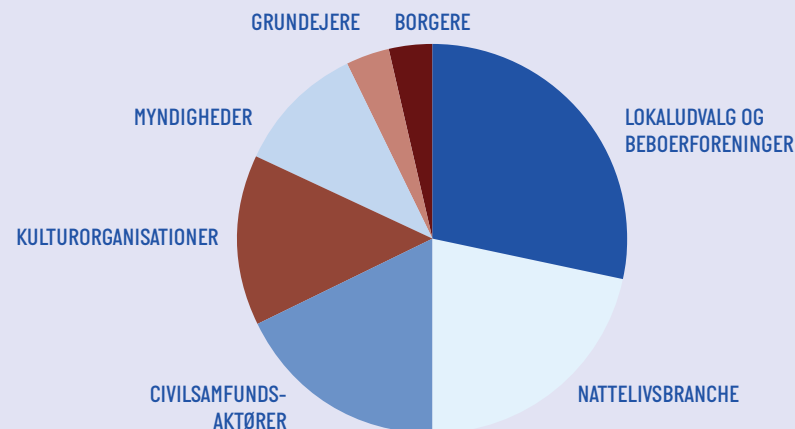
BARK Rådgivning faciliterede workshoppen og har udarbejdet denne opsamling.

Formatet for workshoppen var en indledende introduktion til udkast til Restaurations- og Nattelivsplan 2025 og til Nattelivsudvalgets arbejde. Herefter kunne deltagerne bevæge sig rundt blandt tre dialogstationer med fokus på tre forskellige temaer relateret til planens vision og indhold:

- **Dialogstation 1: Et trygt og inkluderende natteliv**
- **Dialogstation 2: Fælles ansvar for det gode natteliv**
- **Dialogstation 3: Natteliv og lokalmiljø**

I det følgende samles der op på dialogen fra de tre stationer.

FORDELING AF DELTAGERNE EFTER AKTØRTYPE



TEMA 1: ET TRYGT OG INKLUDERENDE NATTELIV

Branchen arbejder aktivt imod diskrimination, men der mangler konkretisering og udbredelse af budskabet

Flere i branchen arbejder allerede med forebyggelse af diskrimination med fx egne "house rules" eller adfærdskodekser. Charteret kan ses som en forlængelse af det arbejde. Repræsentanter for nattelivsbranchen påpeger, at charteret ikke bidrager med konkrete redskaber og handlemuligheder. Der efterspørges i den forbindelse kurser eller redskaber, som kan gøre charterets hensigter nemmere at omsætte til konkrete handlinger for de enkelte virksomheder.

Det er derudover en pointe blandt flere, at selvom branchen generelt er opmærksom på charteret, er det ikke et arbejde, som er bredt kendt blandt borgerne. Deltagerne peger på et stort potentiale i at udbrede viden om charteret til andre end branchen for at skabe mere opmærksomhed på problematikken.

Utrygge områder opleves særligt udendørs

Generelt er synspunktet blandt deltagerne, at den fysiske indretning på restauranter, barer og natklubber ikke giver anledning til utryghed. Selvom belysningen er dæmpet, er der mange øjne, både medarbejdere og gæster, og flere beværtninger gør meget ud af at formidle og opretholde et adfærdskodeks.

Utryk indretning er ifølge deltagerne primært et uden-dørs problem. Her er underbelyste og mindre befolkede

områder særligt det, der fremhæves som utrygt, hvor restaurations- og nattelivet omvendt virker tryghedsskabende for nogle pga. tilstedeværelsen af andre mennesker. Flere ønsker sig mere tryghedsskabende arbejde i periferien omkring de aktive nattelivsområder, fx i den offentlige transport og i de mere øde beboelsesområder, man som borger eller gæst bevæger sig til og fra.

Drugging er et problem, som kræver øget viden både blandt personale, korps og gæster

Det er en generel oplevelse blandt deltagerne, at indtag af euforiserende stoffer er i stigning i det københavnske natteliv, og at drugging er et utryghedsskabende problem i den forbindelse. Flere nævner, at mange gæster er nervøse for at blive udsat for drugging, og at mange ikke ved, hvordan de skal identificere symptomer eller vurdere, om drugging har fundet sted. Der efterspørges derfor mere borgerrettet information om, hvordan man kan passe på sig selv, og hvordan man kan vurdere, om en person er blevet drugged.

Nogle deltagere efterspørger, at branchen tager mere ansvar. Personalet bør f.eks. være opmærksomme på symptomer og skal kunne hjælpe i situationer, hvor man mistænker, at drugging har fundet sted. Flere brancherepræsentanter nævner, at de er opmærksomme på problemet, men at det kan være en udfordring at finde de ekstra ressourcer, som det kræver for de enkelte beværtninger at øge opmærksomhed på og at have de ønskede kompetencer til at håndtere drugging.

Tryghedsskabende korps gør en stor forskel, og dørpersonalets ansvar og rolle drøftes

De tryghedsskabende korps, der arbejder i det københavnske natteliv, anerkendes af deltagerne for deres arbejde. Flere deltagere rejser spørgsmål om, hvorvidt nattelivets beværtninger ikke også har et ansvar for at håndtere og evt. afvise gæster, hvis de vurderes at være så påvirkede, at de er til gene eller fare for sig selv og andre. Hvor ansvaret primært ligger, er der ikke enighed om, men der er enighed om, at et samarbejde mellem beværtninger, myndigheder og de tryghedsskabende korps generelt skaber de bedste forudsætninger for at sikre trygge og gode oplevelser for alle.

Flere lægger i den forbindelse vægt på dørpersonalet som en aktørgruppe, der har god føling med gæsterne ift. at vurdere, om der er brug for hjælp i forbindelse med drugging eller anden voldsom påvirkning af stoffer eller alkohol. Dørpersonalet vurderes dog af workshoppens brancherepræsentanter til ofte allerede at være travlt beskæftigede på deres vagter, og branchen vurderer derfor ikke umiddelbart, at dørpersonalet har overskud til at gøre en større indsats, end de gør nu.

TEMA 2: FÆLLES ANSVAR FOR DET GODE NATTELIV

Partnerskab for nattelivets aktører opleves som en værdifuld indsats, der kan styrkes yderligere

Partnerskabet for nattelivets aktører – i form af nattelivsudvalget – er generelt meget værdsat som initiativ, og udvalgets facilitering af en fælles dialog på tværs af aktører anerkendes bredt blandt deltagerne som værdifuld.

Nogle deltagere nævner, at de savner en endnu bredere repræsentation af bl.a. unge og kulturlivet i udvalget, og at udvalgets arbejde kunne være mere synligt for den brede befolkning. Det blev også nævnt, at aktørerne i Nattelivsudvalget gerne må aktivere og inddrage eget bagland i højere grad. Enkelte nævner, at der er mangel på politisk opmærksomhed på udvalgets arbejde, og ønsker sig, at udvalget får en endnu stærkere politisk gennemslagskraft.

Muligheden for i fællesskab at iværksætte undersøgelser og analyser af nattelivsrelaterede udfordringer anerkendes som en styrke ved udvalget, da det har gjort det muligt at arbejde på en fælles, databaseret forståelse af udfordringerne.

Branche fora¹ og lokal dialog værdsættes, og enkelte grupper ønskes stærkere repræsenteret

Generelt værdsætter deltagerne mulighed for at mødes og gå i dialog på tværs af aktører i f.eks. branchefora. Deltagere fra branchen efterspørger flere repræsentanter for både nattelivsbranchen og detailhandlen i disse fora, da man oplever at være underrepræsenteret ift. civilsamfundsorganisationer, kulturliv og beboere. Det opleves ligeledes som vigtigt, at gæsteperspektivet inkluderes i højere grad, end det er nu.

Det fremhæves, at de lokale indsatsgrupper, som mere smidigt kan finde lokale løsninger på lokale udfordringer i nattelivet, er et godt redskab og et konstruktivt bud på, hvordan man gennem lokal dialog kan tage hånd om konkrete udfordringer. Enkelte efterspørger, at indsatsgrupperne får et stærkere politisk ophæng og endnu bedre muligheder for konkret handling.

Gæster skal dannes til at tage ansvar, og der efterspørges øget oplysning om hensigtsmæssig adfærd

Blandt deltagerne er der en gennemgående opfattelse af, at gæsterne i højere grad skal dannes til at tage ansvar for egen adfærd gennem information og kulturændrende tiltag. Det kan fx ske via dør- og barpersonale som tydelige kulturbærere eller via nudging-kampagner. Nogle deltagere nævner, at det endnu er begrænset, hvor meget beværtningerne selv lægger vægt på at danne gæsterne til en mere hensigtsmæssig adfærd.

Flere af deltagerne nævner, at ansvaret for en god festkultur bør bredes ud til samfundet mere generelt. Deltagere efterspørger en bred og samlet indsats, som også henvender sig til borgere i hverdagen uden for nattelivets beværtninger, og som understreger vigtigheden af, at alle tager ansvar for at behandle hinanden ordentligt og respektere grænser. Der nævnes et positivt eksempel på en allerede eksisterende indsats, hvor natteværter besøger uddannelsesinstitutioner for at oplyse og danne til en bedre festkultur.

¹ Branche fora er et nyt initiativ i Restaurations- og Nattelivsplan 2025, der skal sikre den brede inddragelse af branchen

TEMA 3: NATTELIV OG LOKALMILJØ

Lokale indsatsgrupper er gennemprøvede og værdsatte værktøjer, men der er stadig rum for forbedring

Lokale indsatsgrupper opfattes generelt som et godt redskab til øget dialog og løsning af lokale problemer. Nogle deltagere ønsker sig, at indsatsgruppernes arbejde og beslutninger i endnu højere grad fører til konkrete handlinger og løsninger.

Udendørsarealer langs havne og kanaler opleves som meget udfordrede af støjende natteliv

Nogle af deltagerne oplever, at fokus i for høj grad har været på at afhjælpe nattelivsudfordringerne i Indre By på bekostning af andre steder i byen. Særligt nævnes udendørsarealer langs havn og kanaler som steder, hvor støjende natteliv kan være til stor gene for beboerne.

Fokus på potentiale i at rykke festen længere væk

Beboere blandt deltagerne peger på, at udendørs nattelivsaktiviteter er til stor gene særligt i sommermånederne. Unge, der bevidst vælger at feste udendørs eller grundet aldersgrænser ikke kan få adgang til barer og natklubber, og derfor ikke kan nudges indendørs på en bar eller klub, udgør et særligt problem. Der er generelt ikke en entydig holdning til, hvem der har ansvaret for

at ændre den støjende udendørsadfærd, og der peges både på branchen, kommunen, lovgivningen og ikke mindst gæsterne selv i drøftelserne om, hvor ansvaret for adfærdsændringerne bør ligge.

Der er blandt flere deltagere en interesse i at afsøge mulighederne for at flytte festen til byudviklingsområder og andre mindre tæt befolkede områder i byen. Repræsentanter fra det kulturbårne natteliv nævner bl.a., at de har erfaring med dette og ønsker at bidrage til det videre arbejde med etablering af alternative festområder.

Fokus på bedre dialog med detailhandlen

Deltagerne peger på, at det er vanskeligt at påvirke nattelivsgæsternes udendørsadfærd, også selvom udeserveringen officielt stopper kl. 24. Muligheden for at komme i kontakt med Københavns Kommunes Støjvagt i tilfælde af støjgener opleves dog som et velfungerende tiltag af flere deltagere.

Mange peger på, at detailhandlen spiller en afgørende rolle i de støjgener, som det udendørs natteliv skaber, fordi det flere steder er muligt at købe alkohol hele natten. Der er et ønske om, at netop detailhandlen inddra-

ges mere i dialogen om det gode natteliv i lokalmiljøet².

Det efterspørges desuden af enkelte, om man kunne dele nattelivsplanens definition af 'natteliv' op i hhv. før og efter midnat, da det særligt er adfærden i de sene nattetimer, der af mange opleves som et problem.

² Detailhandlen er repræsenteret i det nuværende Nattelivsudvalg

OPSAMLING PÅ TVÆRS

Dialog og samarbejde er vejen frem, hvis man vil ændre nattelivskulturen

Der var på workshoppene en generel anerkendelse af, at den københavnske fest- og nattelivskultur er en udfordring. Selvom deltagerne ikke er helt enige om, hvor hovedansvaret for udviklingen af en mere ansvarlig nattelivskultur ligger, så er de enige om, at fælles dialog og fælles indsatser på tværs af nattelivets mange aktører er et middel til at komme nærmere en løsning.

Deltagerne lægger særlig vægt på vigtigheden af at arbejde mere med forebyggende indsatser, og også på, at effektiv forebyggelse vil kræve en udvidelse af det aktørfelt, der skal inddrages, da fest- og nattelivskultur også skabes på ungdomsuddannelser, kollegier osv.

Restaurations- og Nattelivsplan 2025 skal omsætte dialog til mærkbare forandringer

Størstedelen af deltagerne på workshoppene har bidraget til dialogprocessen omkring Københavns natteliv igennem længere tid. De værdsætter i høj grad, at der faciliteres en løbende dialog mellem nattelivets forskellige aktører, og efterspørger samtidig endnu flere reelle handlinger og forandringer.

Forventningen blandt deltagerne er, at den ny Restaurations- og Nattelivsplan 2025 netop kan bidrage til, at dialog omsættes til mærkbare, positive forandringer i byens natteliv, til gavn for både branche, gæster og beboere.

LØSNINGSFORSLAG OG EKSEMPLER TIL INSPIRATION

I løbet af workshoppen kom en række konkrete idéer til løsningsforslag på bordet. De er samlet op i nedenstående liste:

- Dør- og frontpersonale gives en tydeligere rolle som centrale aktører ift. adfærdsregulering m.m. af nattelivets gæster.
- Kurser i adfærdscodekser og awareness for branchen.
- Natteværter indsættes forsøgsvis som værter ved indgang til udvalgte beværtninger i en trygheds- og adfærdsregulerende rolle via positiv dialog med gæsterne.
- Opdeling af definitionen af 'natteliv' i før og efter midnat for nemmere at kunne håndtere og regulere de sene natte timer (i modsætning til definitionen af natteliv i udkast til Restaurations- og Nattelivsplan 2025, som defineres fra 18-06).
- Beværtningers ansvar for gæsteadfærd skal udvides til de arealer, der grænser op til beværtningen – Paris som eksempel. Huset arbejder også med dette.
- Puljer til lydisolering af beværtninger og evt. også til beboere. Lydsikring af private boliger.
- Stop for salg af alkohol kl. 22 alle steder – også i detailhandlen. (Det skal her bemærkes, at dette ligger uden for kommunens kompetenceområde og vil kræve hjemmel i ny, landsdækkende lovgivning).
- Oprettelse af larmezoner særligt i sommerhalvåret, hvor man må feste udenfor, placeret i byens mere tyndt befolkede områder.
- Indretning af rolige rum på festlokationer, hvor arrangøren kan håndtere kritiske situationer, som oplevet diskrimination, grænseoverskridende adfærd, mistanke om drugging (evt. med mulighed for at blive testet) etc.

BARK
ARK

